

Nr 72.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående understöd åt avlidne värnpliktige K. T. Lunds moder; given Stockholms slott den 6 februari 1931.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Carl Ekman.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms slott den 6 februari 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Chefen för försvarsdepartementet, statsministern Ekman anför:

Uti en till flygstyrelsen ingiven skrift, dagtecknad den 10 april 1929, har sömmerskan Marta Augusta Johanna Lund anhållit att komma i åtnjutande av understöd i anledning av att hennes son, värnpliktige Karl Teodor Lund, avlidit till följd av olycksfall under flygtjänstgöring den 20 februari 1929. Sökanden, som är född den 7 december 1874, har till stöd för sin framställning anført, att hon vore i saknad av tillgångar; att den omkomne varit hennes enda barn; samt att hon icke från anhöriga kunde påräkna något understöd.

Av handlingarna i ärendet inhämtas, att riks försäkringsanstalten genom beslut den 13 augusti 1929 funnit någon livränta enligt förordningen den 18 juni 1927 om ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, icke kunna tillerkännas sökanden, enär hon icke kunde anses hava varit för sitt uppehälle väsentligen beroende av sonens arbete, samt att, sedan riks försäkringsanstaltens beslut av sökanden överklagats hos försäkringsrådet, sistnämnda myndighet genom utslag den 18 oktober 1929 förklarar sig ej finna skäl göra ändring i beslutet.

I skrivelse till Kungl. Maj:t den 6 september 1929 har *flygstyrelsen* anført, att riksdagen i ett flertal fall tillerkänt årliga understöd åt föräldrar till i tjänsten omkomna såväl av stammen som värnpliktiga. Sålunda hade 1927 års riksdag fattat beslut om pension till tvenne mödrar åt genom flygolyckor omkommet manskap (prop. nr 59, punkterna 1 och 2). Såsom ytterligare skäl för understöds tillerkännande i förevarande fall borde framhållas, att sökanden befunne sig i knappa ekonomiska förhållanden, vilka i anseende till tilltagande ålder och därmed förenad nedsättning av arbetskrafterna måste komma att ytterligare försämrats, därest icke hjälp bereddtes henne. Understödet syntes böra utgå i form av årlig pension från allmänna indragningsstaten och bestämmas till lika stort belopp, som av riksdagen beviljats med anledning av ovannämnda proposition nr 59, punkten 2, till 1927 års riksdag, eller 600 kronor. Tidpunkten, från vilken pensionen skulle utgå, syntes böra bestämmas till dagen för olycksfallet, den 20 februari 1929. Med stöd av det anförda hemställde flygstyrelsen, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att sökanden finge från allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

Statskontoret, som den 22 augusti 1930 avgivit utlåtande i ärendet, har erinrat, att riksdagen i ett flertal liknande fall medgivit, att pension finge utgå till föräldrar efter omkomna värnpliktiga. Jämväl i förevarande fall föreläge enligt ämbetsverkets uppfattning skäl för utverkande av pension. Därest sökanden författningenligt varit berättigad åtnjuta livränta från riks försäkringsanstalten, hade dylik livränta, enligt vad statskontoret inhämtat, utgått med 441 kronor årligen. På grund härav och under åberopande av 1928 års riksdags beslut i fråga om understöd åt N. E. Göranssons och P. A. Arnqvists föräldrar (riksdagens skrivelse nr 354, sid. 7 och 8) hemställde statskontoret, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva, att avlidne värnpliktige Karl Teodor Lunds moder Marta Augusta Johanna Lund finge från och med den 1 mars 1929 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 420 kronor, dock utan rätt att därå åtnjuta dyrtidstillägg.

Jag finner mig böra tillstyrka, att framställning avlåtes till riksdagen om beviljande av understöd åt värnpliktige Karl Teodor Lunds moder med av statskontoret föreslaget årligt belopp, 420 kronor. Vad beträffar statskonto-

rets förslag, att å understödsbeloppet icke skulle få åtnjutas dyrtidstillägg, anser jag — med hänsyn till tidigare beslut om ersättning åt efterlevande till under flygtjänstgöring förolyckade personer — någon dylik begränsning av understödsförmånerna icke böra ifrågakomma i nu föreliggande fall. Understödet torde böra utgå från och med månaden näst efter den, varunder värnpliktige Lund avlidit, eller från och med den 1 mars 1929.

Jag får således hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att avlidne värnpliktige Karl Teodor Lunds moder Marta Augusta Johanna Lund må från och med den 1 mars 1929 under sin återstående livstid å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 420 kronor.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:
Tor Ericsson-Ärje.
